

Fwencuengh Goksadsad

壮 欢 里 的 光 芒

Dungh Muz sij Siz Bungzcwngz hoiz

东 木 著 石鹏程 译

Hot fwen goksadsad, riengz rumz youzlangh, ndawde lumj miz cungj rengz ndeu cingqcaih yienyinx, roxnaeuz nit roxnaeuz raeuj dingj dwk hojnanh. Daj sevei gaeuq itloh byaij daeuj, baenz-ciuuh gwn youq rog ninz youq biengz, swnghhoz dwgrengz dangqmaz lij dingj nyaenx dwk. Aenbiengz bienqvuenh, singfwen hamjgvaq le seizdaih gaeuq caeuq moq, baenz le aen bouhfaenh Fwencuengh ndeu, dwg faenh haemzhoj caeuq vuenyungz ndeu.

“Go, ngaeux caengz rox naj vamoiz, hoiqfiz mbouj yuij ndo aeuqnaeuq. Cingj beix caiq gwn sam cenj laeuj, laeuj singj cij gangj rox danz gimz.” Moix baez ma daengz ranzmbanj, daxgoeng cungj dauj cenj laeujhaeux daxbuz gag ngauz haenx, hawj gou cimzcinz. De gag ndoet gag eu fwen, gwnz naj bingzhuz.

Fwencuengh riengz dwk bienqvaq, yamqyamq yungyiemj, yamqyamq byaij gvaq, daxgoeng ndaej andingh gvaq ciuhvunz laeng. Seiqqyaiq baihrog nyauxcauz mboujduenh, hoeng gou roengzrengz nyaenx dwk, caemdingh dwk, cix saet bae ndaw sim mbouj gaenj mbouj muengz haenx. Cigdaengz daxgoeng lizbae, sojmiz doenghbaez, youq ndaw fwen siusaet liux. Caj gou caiq bae cimz doenghgij laeuj haenx seiz, singfwen mbin haeuj simdaeuz, vunz gaenq fizfwd lo.

Danghnaeuz gou nyinhcaen dakdaih Fwen-cuengh, de dwg mbouj dwg hix doiq gou ndei? Roxnaeuz Fwencuengh youq ndaw sim gou ingj baenz gij ngaeuz haenx, youq mwh laepcaem, singfwen yiengj hwnjdaeuj, ndaej daz gou deuzliz aen seiqqyaiq yienhsaed caufanz neix.

Ngeih

Saedcej youq ndaw nyaengqnyed dingjlaeb, youq ndaw siengjniemh canghfwen yienhda.

Daxboh miz gouj beixnuengx, de caeux couh dingzhag youq ranz, bang guh hongnaz, dwgrengz ceng au goengfaen. 20 sigij 60 nienzdaih dietloh ciugoeng, de ngamq ndaej 16 bi couh bouxdog bae guhhong lo, gij doxgaiq moq dandog ndaw daeh dwg gouh haizgyau daxbuz lienz hwnz ganj guh haenx. Baez okbae, couh dwg 40 bi, bienqbaenz de caeuq ranzmbanj doxbiek ciengxlwenx haenx. Daxboh dawz gij hauxseng caeuq sojmiz lwedndat cungj yien hawj dietloh liux, caeux couh caeuq dietloh yungz baenz ndaek ndeu. Lumjbaenz naed luxsae ndeu nei, niuj ndaet song ga de, sawj de baenz ciuhvunz liz mbouj ndaej dietloh.

Mwhhaenx daxboh moix ndwen cijmiz 21 maenz cienzhong, moix ndwen geiq 18 maenz dauqma hawj swnghcanjdui, au ndaej it daengj goengfaen, boujdiep ranz yungh, ciengx daegnuengx dahnuengx, mbouj gouz hoizbauq. Daxboh mbaet gwn mbaet yungh, moix ndwen ngamq yungh 3 maenz ngaenz, baenzneix dingj ndaej gvaq 6 bi. Doenghbaez dietloh gensez diuzgen gig ganhoj, gwn ninz genjdanh youh yaez, ciengzseiz geij boux vunz caenx youq aen ranzdiengz roxnaeuz diengzhong ndeu, seizhah ndat seizdoeng nit, haemzhoj dangqmaz. Gwn haeux ciengz au gag gaijgez, daiq haeux aemq rek, ciengzseiz gwn haeux ndwi, iek donq imq donq. Seizhah ndit goemq deih, gwnz faex demh swiz cungj miz gij ngaeuz youzyub haenx, hawj vunz yawj le moengzloengz; seizdoeng mbwn nit raixcaix, nit ndaej gangjavah hix baenzneix laekgaek. Gij ciengzmienh guhhong cix nauhnauh yiedyied,

歌里自带一种光芒，随风漂泊，冥冥中似有一种力量在牵引着，或冷或暖地抵抗着苦难。从旧社会一路走来，一生风餐露宿而沧桑隐忍。沧海桑田，歌声跨越了新旧时代，成了壮欢的一部分，是困苦与慰藉的点点滴滴。

“秋荷未识春梅面，酒徒不懂酒曲心。请哥再饮三杯酒，酒醒才说会弹琴。”每次回到老家，爷爷都会倒上一杯奶奶自酿的米酒，让我品尝。他则自饮自歌，脸上平和。壮欢伴随着沧桑，步步涉险，步步过关，爷爷迎来了后半生的安定。外面世界纷纷扰扰，而我努力克制着，沉默着，却失去了从容不迫的内心。直到爷爷离去，过去的一切，在壮欢里消失殆尽。我再次品尝到那些酒时，壮欢飞上心头，人已醉倒。

假若我正视壮欢，是否它也会正视我？或许壮欢在我内心里投下的倒影，在夜阑人静的时候，歌声响起，能携我逃离这纷扰的现实世界。

二

日子在劳作中挺立，在歌者的思念中呈现。

父亲有九个弟妹，他早早辍学在家，帮工务农，苦挣工分。二十世纪六十年代铁路招工，十六岁的他只身前往，行囊里唯一崭新的东西是奶奶连夜赶制的胶鞋。这一去，就是四十年，成为他与故乡永恒的离别。父亲所有的青春和热血都奉献给了铁路，早已和铁路融为一体。如一颗螺丝，拧紧了他的双脚，他一辈子从未离开铁路。

父亲当时月工资只有二十一元，每月寄回生产队十八元，挣下一等工分，补贴家用，供养弟妹，不求回报。父亲省吃俭用，每月仅用三元钱，如此熬过了六年。当年铁路建设条件极为艰苦，食宿简陋，常常几个人挤在一间小屋或工棚里，夏燥冬寒，苦不堪言。就餐常需自行解决，带米背锅，常吃白饭，饥一餐饱一餐。夏季阳光铺天盖地，枕木上都会泛起油熏的光影，让人恍惚；冬天寒风凛冽，冷到说话都那么生硬。劳动场面却热火朝天，声震山河，充满了人定胜天改造自然的力量。扛铁轨时，需要七八个青壮年费上九牛二虎之力，才能铺平夯实。而最令人感到诡异的是，夏季夜里巡道，路边“鬼火”随风而动，逐人而来，虚幻无常。许多人知难而逃，一去不返。

许多年以前，我曾陪父亲巡道。铁轨上的寒风像一条喷着冰气的长蛇，暖意瞬间被吞噬。夜幕下，要走的路似乎没有尽头。回家第二天，我的耳朵就长出冻疮，落下病根，从此对铁道敬而远之。父亲却日复一日，一脚黑夜，一脚白天，让汗水洗涤他巡查过的每一条铁道、抚摸过的每一颗螺丝。多年以来，他的脚步，独自在苍茫无边的暗夜里。

面对着无数次的狂风暴雨，虚实不定的“鬼火”，他是怎样挺过来的，对于我来说，始终是个谜。他说，有一次，寂寂的夜里突然传来人言一样的窃窃私语，他环顾四周，却空无一人，令人毛骨悚然。我想，可能他也曾抬起双脚，试图逃离这片天空，逃离始终不变的足迹，带着他的渴望去奔跑，向前奔跑。这半径不过五十公里的地域，却圆了父亲一生的脚步，他的世界何其狭小。

在重体力活的压力下和精神世界的苦闷中，父亲迷恋上了壮欢。多少个不眠之夜，歌声驱赶着宿命的压力。他用歌声的张力对抗着不可知的夜幕，没有后悔，没有对现实的苟且，想给自己留下清晰的人生刻痕。闲暇之余，他勤抄歌书，自娱自乐，写字愈加进步。在他签字领取工资的时候，工友们对他的字惊诧不已。他一辈子没有机会再进入学校，注定只能低着头，任由思想在歌声里自由地飞翔。心里的苦闷在长夜里生长，唯有山歌和米酒，给了他些许的想象。在歌神酒神的夹缝里，光照了进来。

“万般皆下品，唯有读书高。”这是父亲常挂在嘴边的一句名言，也是他对教育的全部认知，凝聚着他对读书的极度渴望。父亲闲暇时唱歌，自得其乐；喜欢抄书写字，羡慕读书人。我想，这是他下意识里希望给我们树立一个榜样。他和母亲用自己的体力来换取微薄的生活回报，每一分钱里，饱含着他们的泪与痛、悲与欢，更寄托着遥远的希望，期望我们出人头地，知书达礼。

sing rwenz doh bya gvaq dah, cungmuenx gij ligliengh vunz dingh ndaej hingz gvaq mbwn bae gaijcau swyenz haenx. Gwed dietgvej seiz, yaek au gij rengz caet bet bouxcoz ndangcangq cijndaej bu bingz. Hoeng cei q hawj vunz roxnyinh geizheih de dwg, seizhah gyanghwnz bae cunz roen, henz loh “feizfangz” riengz rumz yub doengh, gyaep vunz daeuj, bienqvaq vaiq raixcaix. Haujlai vunz rox hojnanz lai ndojdeuz mbouj dauqma lo.

Haujlai bi gaxgonq, gou buenx daxboh cunz roen gvaq.

Gij rumz nit gwnz dezgvej, lumj duzngwz ciengzseiz byoq heiqgyoet nei, gij raeuj cienzbouh deng gyan liux. Hwnz laep, roen yaek byaij haenx mbouj raen gyaеuj. Maranz ngoenz daihngeih, dujrwz gou couh maj ok baeznit, roengz ragbingh, dajneix le gou baez raen dietloh couh simhit. Daxboh dauq dwg ngoenz dem ngoenz, banhwnz doengxngoenz, hawj raemxhanh swiqseuq youq moix diuz dietloh de cunzcaz gvaq, moix aen luxsae de lumh gvaq haenx. Lai bi daeuj, gij yamqdin de, gag byaij youq ndaw laepngaungau haenx.

Mienhdoiq haujlai baez rumz haenq fwn hung neix, gij “feizfangz” haw saed mbouj dingh haenx, de dwg baenzlawz dingj gvaqdaeuj, doiq gou daeuj gangj, itcig cungj dwg aen maez ndeu.

De naeuz, miz baez ndeu, doengxhwnz caemrwg, sawqmwh cienz daeuj gij vah bouxvunz gangjsebseb, de yawj seiqhenz, cix mbouj miz saek boux, de ndang saenzdedded. Gou siengj, aiq dwg de hix siengj daix din ndojdeuz benq mbwn benq dieg neix gvaq, daiq gij maqmuengh de buet baenaj. Gvaengx dieg mbouj gvaq 50 goengleix gvangq neix, hanhhaed le gij yamqdin daxboh baenz ciuhvunz, aen seiqqyaiq de mbouj rox geijlai gaeb ha.

Youq mwh hongnaek caeuq nyapmbwq, daxboh maezlien h Fwencuengh lo. Geijlai hwnz mbouj ninz, singfwen gyaep gij atlig deuz bae. De yungh gij rengz singfwen dingj deuz gij laepngau gyanghwnz, mbouj ienqhoij, doiq yienhsaed mbouj lujlai saek di, siengj louz ciuhvunz seuq dangq hawj swhgeij. Ndae j hoengq seiz, de gaenx cau saw fwen, gag guh gag angq, sij saw yied daeuj yied baenz. Youq mwh de ciemcih lingx cienzhong, gyoengq doengzdaih cungj yiepcawq mbouj dingz. De baenz ciuhvunz mbouj miz gihvei caiq haeuj hagdangz, cawqdingh cij ndaej ngaem gyaеuj dwk, youzcaih swhsiengj youq ndaw singfwen seizbienh mbin hwnjdaeuj. Gij haemzhoj ndaw sim youq gyanghwnz majhung, cijmiz fwen caeuq laeujhaeux, hawj de miz di siengjsiengq. Youq ndaw geh baedfwen baedlaeuj, ndit ciuq haeujdaeuj lo.

“Yienghyiengh cungj daemq cienh, doegsaw sang gvaq vunz.” Neix dwg coenz vah mizmingz daxboh ciengzseiz venj youq henz bak ndeu, hix dwg gij nyinhrox de doiq cienzbouh son’ gyauq haenx, comzgiet gij maqmuengh de doiq doegsaw haenx. Daxboh ndaej hoengq couh eu fwen, gag eu gag angq; gyaеz cau saw sij cih, hozhaenz bouxdoegsaw. Gou siengj, neix dwg ndaw uk de maqmuengh hawj raeuz laeb aen yienghndei ndeu. De caeuq daxmeh yungh goengrengz swhgeij daeuj vuenh au gij swnghhoz hoizbauq gig noix haenx, moix faen ngaenz ndawde, hamz miz gij raemxda caeuq indot、siengsim caeuq angqyangz gyoengqde, engq dak gij maqmuengh gyaе’ gyanggyang haenx, maqmuengh raeuz ak gvaq vunz, rox saw rox laex. (2)